

Sarajevo, 13.08.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.08.2018.- 10.08.2018.

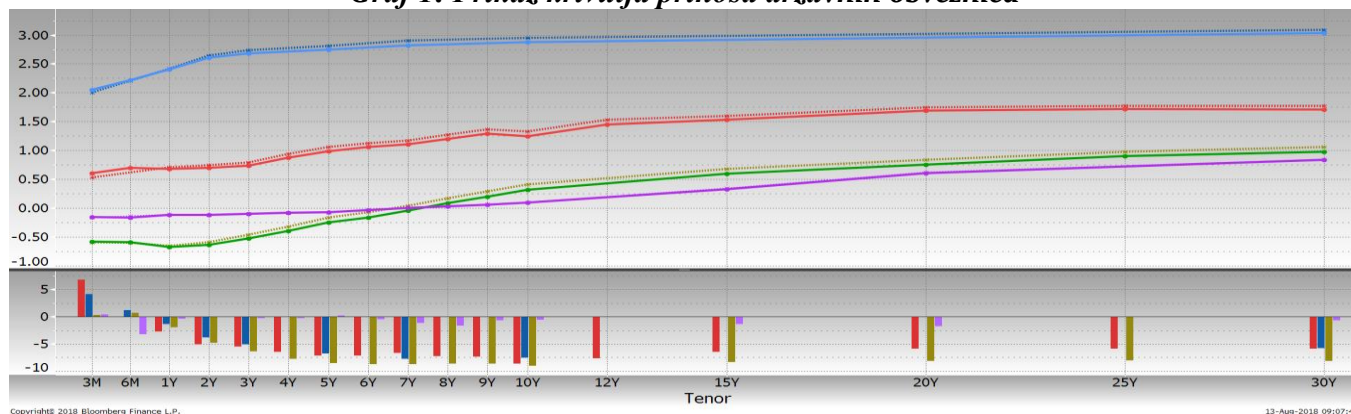
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	3.8.18	-	10.8.18		3.8.18	-	10.8.18		3.8.18	-	10.8.18		3.8.18	-	10.8.18	
2 godine	-0,59	-	-0,64	↘	2,64	-	2,60	↘	0,75	-	0,70	↘	-0,11	-	-0,11	→
5 godina	-0,16	-	-0,25	↘	2,81	-	2,74	↘	1,06	-	0,99	↘	-0,08	-	-0,08	→
10 godina	0,41	-	0,32	↘	2,95	-	2,87	↘	1,33	-	1,24	↘	0,11	-	0,10	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	3.8.18	-	10.8.18	
3 mjeseca	-0,570	-	-0,564	↗
6 mjeseci	-0,603	-	-0,596	↗
1 godina	-0,635	-	-0,640	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.08.2018. godine (pune linije) i 03.08.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili smanjenje u odnosu na prethodni tjedan, a najveći pad je uslijedio na kraju proteklog tjedna usljed povećane potražnje za sigurnijim investicijama, zbog rasta tenzija između SAD i Turske. Prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih njemačkih obveznica su smanjeni za oko 9 baznih bodova na tjednoj razini, a prinos dvogodišnjih obveznica za oko 5 baznih bodova, čime su prinosi dvogodišnjih i desetogodišnjih njemačkih obveznica zabilježili najniže razine u posljednjih mjesec dana. Prinosi italijanskih obveznica su u promatranom razdoblju bilježili volatilna kretanja, te su početkom tjedna blago smanjeni nakon izjava italijanskih zvaničnika koje su donekle ublažile zabrinutost investitora, ali je već polovicom tjedna došlo do korekcije prinosa ovih obveznica nagore, nakon kontradiktornih izjava premijera Conteja i njegovog zamjenika Di Maioa u pogledu dozvoljavanja povećanja proračuna zemlje u narednoj godini. Na nastavak rasta prinosa obveznica Italije najveći utjecaj krajem tjedna je imala povećana potražnja za sigurnijim investicijama, što je dovelo do probijanja „psihološke“ razine prinosa dvogodišnjih obveznica od 1,0%, kao i približavanje prinosa desetogodišnjih obveznica razini od 3%.

Članak koji je objavljen u ekonomskom biltenu ECB-a navodi da nedavni rast primanja, koji je zabilježen u eurozoni, predstavlja signal da će inflacija biti veća. Ovaj članak nastoji da razuvjeri zabrinutost da je

došlo do slabljenja značaja rasta plaća u određivanju budućeg rasta cijena. U srpanjskom ekonomskom biltenu ECB je naglasila da privatna potrošnja ima „prostora za dalji rast“ iako je u posljednjoj zabilježenoj ekspanziji upravo ona bila glavni pokretač. Također, ECB navodi se da su silazni rizici na globalnu ekonomiju intenzivirani usljed prijetnji u vezi s trgovinskim tarifama od strane SAD, kao i mogućih recipročnih mjera pogođenih zemalja. Što se tiče gospodarskog rasta eurozone, navodi se da uzimajući u obzir snažnije trgovinske i financijske veze, povoljna dinamika rasta zabilježena u posljednjih nekoliko godina je zajednička za većinu članica eurozone, kao i za druge svjetske ekonomije.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ KOLOVOZ	13,4	14,7	12,1
2.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G) LIPANJ	3,4%	-0,8%	4,4%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) LIPANJ	3,0%	2,5%	3,0%
4.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) LIPANJ	1,9%	0,5%	1,3%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) LIPANJ	1,4%	1,7%	-0,6%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) LIPANJ	-	5,4%	2,3%
7.	Proizvodnja prerađivačkog sektora – Francuska (G/G) LIPANJ	0,5%	1,6%	-0,4%
8.	Proizvodnja prerađivačkog sektora – Nizozemska LIPANJ	-	3,4%	3,2%
9.	PMI indeks građevinskog sektora – Njemačka SRPANJ	-	50,0	53,0
10.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR) LIPANJ	20,9	21,8	19,7
11.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR) LIPANJ	-5,5	-6,3	-6,0
12.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR) LIPANJ	-	5,07	3,37
13.	Stopa inflacije – Nizozemska SRPANJ	1,6%	1,9%	1,7%
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka SVIBANJ	-	19,5%	20,0%

SAD

Prinosi američkih obveznica su smanjeni tijekom proteklog tjedna za 4 do 8 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. Najveći utjecaj na njihovo smanjenje imale su informacije o pogoršanju trgovinskih odnosa s Kinom, uvođenje novih sankcija Rusiji i Iranu, kao i eskalacija tenzija u odnosima s Turskom, što je krajem tjedna značajno povećalo tražnju za sigurnijom financijskom aktivom i utjecalo na snažnu aprecijaciju USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera. Američka administracija je objavila da od 23.08.2018. godine uvodi nove tarife od 25% na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti 16 milijardi USD, čime je ukupna vrijednost dobara na koje se primjenjuju ove tarife povećana na iznos od 50 milijardi USD. Kineske vlasti su već narednog dana objavile recipročne mjere, ali su ubrzo izostavile naftu sa spiska dobara koja se uvoze iz SAD i na koje će se primjenjivati tarife od 25%. Dodatni utjecaj na jačanje američke nacionalne valute dala je i činjenica da razlika u prinosima dvogodišnjih američkih i njemačkih obveznica oscilira oko najviše razine od 1992. godine.

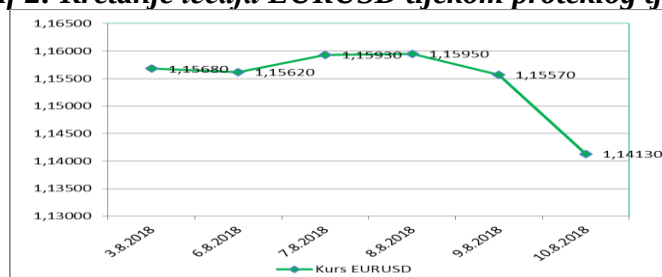
Nekoliko Fedovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna komentiralo budućnost Fedove monetarne politike te su u svojim izjavama signalizirali dva povećanja referentne kamatne stope do kraja tekuće godine, ali su primjetne razlike u njihovom mišljenju o vođenju monetarne politike u razdoblju nakon toga.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Obujam potrošačkih kredita (milijarde USD) LIPANJ	15,00	10,21	24,26
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G) SRPANJ	2,9%	2,9%	2,9%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) LIPANJ	3,4%	3,3%	3,4%
4.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G) SRPANJ	-	-0,2%	0,0%
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom tjednu (G/G) SRPANJ	-	0,1%	0,5%
6.	Mjesečno stanje proračuna (milijarde USD) SRPANJ	-75,4	76,9	-74,9
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 4.KOLOVOZA	220.000	213.000	219.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR treći tjedan zaredom te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1568 na razinu od 1,1413, što je njegova najniža razina od srpnja prošle godine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Preliminarni podaci GDP-a za drugo tromjesečje, objavljeni krajem prošlog tjedna, pokazali su da je ekonomija Velike Britanije zabilježila rast za 0,4% u odnosu na tromjesečje ranije, što je u skladu s očekivanjima, dok je na godišnjoj razini rast iznosio 1,3%, što je, također, u skladu s očekivanjima. Iz Agencije za statistiku je priopćeno da se britanska ekonomija blago oporavila u drugom tromjesečju, što je uglavnom doprinos rasta maloprodaje i jačanja građevinskog sektora.

Britanski ministar trgovine Fox je izjavio da postoji vjerojatnoća da Velika Britanija ne postigne dogovor o izlasku iz EU, što bi značilo da se peta najveća svjetska ekonomija vraća na trgovanje po pravilima WTO. U međuvremenu, Bloomberg je objavio vijest da se britanska premijerka May odupire vremenskom rasporedu EU za razgovore o Brexitu te računa na pomoć američkog predsjednika Trumpa. Iako zvaničnici EU signaliziraju da žele da Samit lidera zemalja članica G20 u rujnu bude prelazni trenutak u pregovorima, Velika Britanija ima za cilj kasniji rok.

Zvaničnici iz Brisela su sugerirali da bi momentalne posljedice nepostizanja dogovora u ožujku, kada Velika Britanija zvanično napušta EU, značile više problema za EU nego za Veliku Britaniju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	II tromjesečje	0,6%	0,5%	0,4%
2.	GDP (G/G) P	II tromjesečje	1,3%	1,3%	1,2%
3.	Privatna potrošnja (Q/Q) P	II tromjesečje	0,4%	0,3%	0,2%
4.	Uvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	0,8%	-0,8%	-0,2%
5.	Izvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	0,7%	-3,6%	0,0%
6.	Indeks ukupnih poslovnih investicija (Q/Q) P	II tromjesečje	-	0,8%	2,0%
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	LIPANJ	-11.950	-11.383	-12.526
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	LIPANJ	0,7%	1,1%	1,2%
9.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	LIPANJ	0,2%	0,0%	0,2%
10.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (G/G)	LIPANJ	1,0%	1,5%	1,5%
11.	Halifax cijene kuća (M/M)	SRPANJ	0,2%	1,4%	0,9%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio blagi rast s razine od 0,88981 na razinu od 0,89355, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3001 na razinu od 1,2758, što je ujedno i najniža razina u proteklih skoro godinu dana. Pod utjecajem pojačanih trgovinskih tenzija i neizvjesnosti oko Brexita, tečaj GBPUSD je, peti tjedan zaredom, zabilježio smanjenje od 1,87% na tjednoj razini.

JAPAN

Proteklog tjedna objavljeni su preliminarni podaci za drugo tromjesečje tekuće godine, koji su pokazali da je gospodarstvo Japana u ovom razdoblju zabilježilo ekspanziju od 0,5% na

tromjesečnoj razini, što je bolji podatak od prethodno zabilježene kontrakcije od 0,2%. Promatrano na godišnjoj razini, japansko gospodarstvo je, također, zabilježilo ekspanziju od 1,9%, a što je rezultat povećanja potrošnje kućanstava i poslovnih rashoda. Ministar financija Aso izjavio je da su, uprkos pozitivnim podacima o stanju japanskog gospodarstva, neizvjesnosti oko trgovinskih odnosa između SAD-a i Kine i dalje prisutne te mogu neposredno utjecati i na Japan.

BoJ je proteklog tjedna objavila „rezime mišljenja“ sa sastanka održanog krajem srpnja, kada su članovi MPC BoJ napravili najznačajnije promjene u monetarnoj politici u posljednje dvije godine. Jedan od članova MPC BoJ je komentirao da, kada se govori o nedavnim kretanjima dugoročnih kamatnih stopa u vodećim ekonomijama, dozvoljavanje oscilacija prinosa od +/-0,25% se može smatrati odgovarajućim za kontrolu kamatnih stopa. Prema mišljenjima ostalih članova MPC BoJ važno je fokusirati se na neželjene učinke te razmotriti veću fleksibilnost u kontroli krive prinosa.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

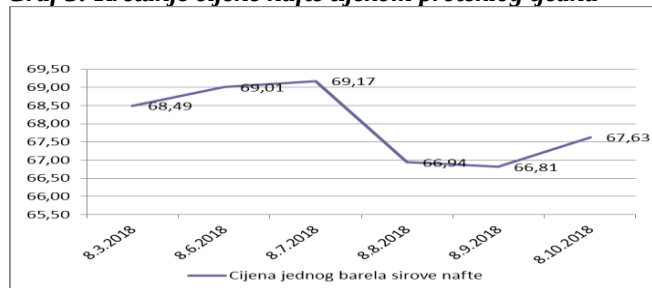
	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P II tromjesečje	0,3%	0,5%	-0,2%
2.	GDP (G/G) P II tromjesečje	1,4%	1,9%	-0,9%
3.	Zvanične rezerve (u mlrd USD) SRPANJ	-	1.256,3	1.258,7
4.	Indeks realnih zarada (G/G) LIPANJ	0,9%	2,8%	1,3%
5.	Vodeći indeks P LIPANJ	105,3	105,2	106,9
6.	Koicidirajući indeks P LIPANJ	116,2	116,3	116,8
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) LIPANJ	826,8	820,5	-303,8
8.	Monetarni agregat M2 (G/G) SRPANJ	3,1%	3,0%	3,1%
9.	Monetarni agregat M3 (G/G) SRPANJ	2,7%	2,6%	2,6%
10.	Temeljne strojne porudžbine (G/G) LIPANJ	10,5%	0,3%	16,5%
11.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P SRPANJ	-	13,0%	11,4%
12.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) SRPANJ	2,9%	3,1%	2,8%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 128,70 na razinu od 126,51. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 111,25 na razinu od 110,83.

NAFTA I ZLATO

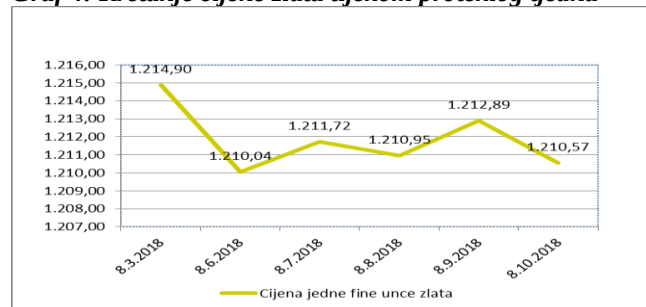
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,49 USD (59,21 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila rast pod utjecajem informacija o tome da su SAD ponovo uvele sankcije Iranu, koji je peti po veličini svjetski proizvođač ovog energenta. Namjera SAD je da onemogući Iranu da izvozi naftu. Rast cijene nafte je nastavljen i tijekom trgovanja u utorak, ali je u srijedu zabilježeno snažno smanjenje cijene pod utjecajem informacija da Kina uvodi tarife od 25% na uvoz dobara iz SAD, među kojima su nafta i automobili. Međutim, već narednog dana kineski zvaničnici su priopćili da će nafta, ipak, biti izuzeta sa spiska dobara na koja se primjenjuju ove tarife. Sudionici na tržištu ovog energenta su i dalje zabrinuti zbog toga što bi se pogoršanje trgovinskih odnosa dva najveća svjetska gospodarstva moglo odraziti na usporenje njihovog ekonomskog rasta i smanjenje tražnje za ovim energentom. Tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 1,35 milijuna barela na tjednoj razini. Krajem proteklog tjedna cijena nafte je zabilježila rast nakon što je američka Agencija za informacije o energetici povećala prognozirane razine tražnje za naftom tijekom ove i naredne godine te je navela da je smanjena zabrinutost investitora zbog viška ponude ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 67,63 USD (59,26 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.214,90 USD (1.050,22 EUR). Pooštrenje trgovinskih odnosa između SAD i Kine i aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera, početkom proteklog tjedna su utjecali na smanjenje cijene jedne fine unce zlata na najnižu razinu od ožujka 2017. godine. Međutim, tijekom trgovanja u utorak je zabilježena slabija tražnja na američkoj aukciji trogodišnjih obveznica, što je tijekom tog dana utjecalo na deprecijaciju USD i blagi rast cijene ovog plemenitog metala. Ove informacije nisu imale dugotrajan učinak na kretanje cijene zlata, koja je već narednog dana ponovo smanjena pod utjecajem očekivanja da će Fed tijekom ove godine nastaviti s povećanjem referentne kamatne stope. Tijekom trgovanja u četvrtak cijena zlata je zabilježila blagi rast pod utjecajem povećane tražnje za sigurnijom aktivom te pod utjecajem jačanja geopolitičkih tenzija između SAD i drugih zemalja. Međutim, uprkos eskalaciji tenzija u odnosima SAD i Turske tijekom trgovanja u petak, koja je značajno povećala tražnju za sigurnijom financijskom aktivom, cijena ovog plemenitog metala je zabilježila smanjenje na najnižu razinu od ožujka prošle godine, pod utjecajem snažne aprecijacije USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.210,57 USD (1.060,69 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.